

ЛИСТ 3 ВІДНІА.

(Лист сей отримав тов. Василь Ловгач в Вінніпег від свого товариша, студента.)

Вінніпег, дня 14. жовтня 1921

Дорогий Товаришу!

Лист від Тебе одержав і щиро дякую за пам'ять. Тебе смутить ся обставина, що не можеш вернути до рідного краю, в якому лютеє білий терор польсько-панської буржуазії, що завдяки нашим Петлюрам, Петрушевичам і прочій навалочі не маємо змоги жити на власній землі. Воно бач так є, та довго так не буде бо не може бути тому, що нині вже не той світ і люди, що скажеш перед війною були. Пишуть буржуазні газети з останніх днів, що Польща викидає вже по п'ять і Петлюри і Балаховича, Савінкова і Тютюнника враз із їх бандами, тому, що цього домагають ся Рад. Республіки; і хоч я сумніваю ся, чи крук крукові зараз такі виколое, то скорше або пізніше підуть всі вони на дно, куди штовхне їх і то здорово — дужий робітничий кулак. А Ваш там Боб, се нікчемна і неважна істота, се щось якби підсинок з тих більшовицьких свиней, котрі вилежують ся у віденському та берлінському баролозі. Та і він німе добре обробляти робітничу мошну, бо на се ходив колись до школи і Ви добре там бережіть ся. Ваші зелені мають в нинішньому капіталістичному світові велику міць, тому і заходять всякі збанкрутовані дипломати з під синьо-жовтої фани до вас по них, бо вас їм не так потрібно. Кожний свідомий робітник повинен пам'ятати, що лише чинники радянської влади треба підтримати і слухати ся вказівки Комінтерна, а більше на нікого не дивити ся і гонити кожного, що збирає на голодних студентів, на Петрушевичів бонди і подібні патрістичні шопки, бо се лише облузда і обмана робітництва; а котрий робітник дасть, то хай знає, що дав своєю керованню свою котову, аби той купив і виостриг на него здоровий ніж. Бо будь певний що в петрушевичівській Сх. Галичині підтягне т. зв. демократичний уряд український на шибеницю так тебе як і мене без рішучості. Я не встані всего Тобі докладно обяснити, але коли Ти пильно читаєш "У. Р. В." і "У. Ц. В.", то будеш добре знати. Я приглядає ся політиці наших панів від 1912 р. і добре знаю, що вона була все нікчемною, підлою, зрадливою у відношенню до життєвих справ робітництва і лизала вічно під ніжки австрійського трону. Я дуже рад що маю кілька вас класово свідомих товаришів і буду міг незбаром брати ся з вами до будованя Рад. Галичини, бо час недалеко від нас. Робота в Галичині іде тепер підполна, але організація є сильна на вже і то дві: партія молодеча і старих. Тепер робітничтво вже не само, бо має по своїм боці молоду пролетарську інтелігенцію. Стара дрібно-міщанська наша інтелігенція може вже спокійно йти на "вічний упокой"; вона накарпала лише за часу свого існуваня і привела народ до руїни.

Про мене поведжене не маю що писати, бо воно не ріжнить ся від Твого, от працюю поки сил і живу. Коли є в мене трохи вільного часу, тоді студую. На біду не нарікаю, бо вона нарікань не боїть ся а придумую лише як би її побороти, бо лише боротьба вона боїть ся і лише боротьбою і то дуже впертою може працюючий чоловік зобути здобути.

А Тебе прошу щобиш написав хто з наших є ще там з Тобою і як проявляється.

Остаю з товаришеским привітом,

Твій М. К.

ПЕПЕСИ І КОМУНІСТИ.

Під таким наголовком віденська "Наша Правда" пише:

Банкrottство пелесівської соціалради на цілому терені терешньої Польщі стає ясним. П.П.С. ніколи не мала сильно-го впливу на промисловий пролетаріат, навіть підчас своєї "великої ери", коли кат революції в Польщі п. Андрій Морачевський посідав владу. Навіть в листопаді і грудні 1918 року, коли зоологічний шовінізм, з малими тільки винятками, опанував був всі польські верстви під гаслом "самостійності", польський промисловий робітник вибирав до робітничих рад комуністичну більшість. В тому виявилось його класове виховане, яке дала йому Соціал-Демократія Польщі і Литви та лінія Пол. Соц. Пар., які нині й творять Ком. Пар. В Домбровській палатці, Лодзі, скрізь по найважливіших осередках вибрано комуністичну більшість.

Кожному робітничому стало ясно, що П.П.С. працює з польською охороною. За панованя пелеса Дашинського і Вітоса, найкращіших з усіх дотеперішних буржуазних правителів, тисячі жіських і сілських робітників помордовано. Надзвичайні суди кидали тисячі робітників у табори Домб. Б., Стшалкови. На рахунок П.П.С. і її лідера Дашинського треба зачислити кривавий потрог, улаштований проти жінок — політичних в'язнів у Воронках. І нині чесний польський робітник соромить ся, що належав колись до тої партії — партії пролетарської зради. Найліпшим доказом цього — се виступлене цілої краєвої познанської організації з П.П.С. Головна Рада П.П.С. на одній з останніх нарад мусіла признати, що в Познанській організації П.П.С. треба доперва поновити. Професійні Спілки Познанщини вступили до Червоного Інтернаціоналу Професійних Спілок і зрівняли з Амстердамським Інтернаціоналом. Доказом того, як упав вплив П.П.С., є останні вибори до Каси Хорих у Варшаві, де комуністична ліста осягнула більшість. Пелесові не відважались навіть поставити своєї лісти кандидатів, криючись під лістою класових професійних спілок. Ніяке крутість не помогло. Варшавський робітник, не вважаючи на загрозу вигнання з професійних спілок за "зломане дисципліну", вибрав у своїй більшості комуністів, своїх правдивих пролетарських заступників. Чи не свідчать ті вибори, що навіть в "чорній" Варшаві, де П.П.С. має, як ясно показала "Rzezpospolita", свій великанський партійний апарат, вибраний за гроші Начальної Команди польської армії, де П.П.С. має всіх своїх проводрів, — навіть там робітники висловились за Комуністичний Інтернаціонал. І се не вважаючи на те, що комуністи примушені працювати негалеально, що їх загнано в підземелля, а слова їх з труднощами доходить до робітничих мас. Навіть у тій Варшаві і в тих умовах страшною білого терору робітники вибрали комуністів.

Безнастанні розлами, що маю до що місяця починають ся в тій партії білих соціалістів, говорять нам, що кінець її недалекий. Ось в 1919 р. опозиція перейшла до комуністів. Дальше група Сохацького, бувшого генерального секретаря П.П.С., група Ланцукського, група Поранкевича, група цешинська, Лізака, і нарешті група Дробнера, одна по другій пристають до комуністів і тим дають нові докази, що П.П.С. розпадає ся і що Комуністична Робітнича Партія Польщі стає єдиною заступницею робітництва.

ТИХИЙ ОКЕАН.

З приводу майбутньої Вашингтонської конференції, на якій великі держави світа мають між ними обміркувати та розсудити поміж собою міжнародні проблеми Тихого Океану, Американський Географічний Бюлетин присвячує тихоокеанським островам ряд статей, у вступі до котрих пише:

"Якби Тихий Океан був просто великим та широким морем без сухих островів та острівчиків серед моря, так як ось немає їх на північній Атлантийським Океані, то мабуть не було би ніяких "тихоокеанських питань", які на ділі є лише справою островів на Тихім Океані.

Береги Тихого Океану — найбільшого моря на землі — так далеко один від одного, стільки простору та води поміж ними, що якби не ті острови, то морська війна поміж державами межуючими з Тих. Океаном була б неможлива. Ніяка держава не могла б виступити з офензивною та посилаючи свою флоту за 6,000 миль, бо ніяка флоту не може оперувати так далеко від своїх портів і припасів вугля. Та саме на тих островах і острівчиках скрізь по морю можна заводити склади вугля — та стації морського телеграфу для вигоди воюючим флотам. Ще до недавня великі держави світа заповнювали собі бережні області та великі острови на Тихім Океані лиш для того, щоб експлуатувати їхні продукти, не звертаючи уваги на малі та непродуктивні острови. Шойно на протязі останніх двох десятиліть змирували їхню вагу як морських баз і вуглевих стацій і стали захопувати кожну скалу на морі і кожний коралевий острівчик, що виривався з води.

Таким чи чи іншим інтерес в Тихім Океані мають всі держави, що засіли на його берегах. Найдовшу бережну лінію до оборони має Велика Британія з Австралією, Новою Зеландією та Канадою, далі Злучених Держав (4,000 миль тихоокеанського побережя), Росія, Японія, Голандія (великі острови поміж Індійським і Тихим океаном), Мексико, Чілі, та прочі південно-американські републики.

Однак корінь "проблеми Тихого Океану" лежить не на берегах а на островах. Острови на самім Тихім Океані всі під владою Англії, Франції, Злучених Держав і Японії. Зокрема в північній частині (на північ від екватора) конкуренція іде лише поміж Злученими Державами і Японією. Злучені Держави послали менш тихоокеанських посланців, за те в їх руках найважливіша з стратегічного погляду група Гавайських островів. Зрештою сусідські відносини дуже популяри. Америка володіє на Філіппінських островах, та вони з трохи боків окружені японськими посланцями. В такім самім положенні опинив ся американський Гуам після того, як Японці забрали собі острови, які до війни були власністю Німеччини.

ЗНОСИНИ СКОРОПАДСЬКОГО З РОСІЙСЬКИМИ МОНАРХІСТАМИ.

"Українське" доносить:

"Підчас райхенгальського з'їзду відомий імітатор українського монарха Павло Скоропадський мав на ньому свого уповноваженого представника полковника Сахно-Устимовича, який мав за завдане найстиліше порозуміння з певними російськими монархістичними угрупованнями. Група Маркова П. після сього вислала спеціальну делегацію до Скоропадського. Склад делегації, призначеної Скоропадським, такий: голова полк. Борис Поточків, члени поручник Крижановський, А. Павлов і інші. Делегація вручила Скоропадському рекомендаційний лист довірчого характеру від мітрополита Антонія. Як нарешті монархічні круги умовили ся в справі майбутнього України, про се певно сказати можуть особи, що помістили згадану заяву".

КОНСКРИПЦІЯ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

(Вісті подані за львівським "Впередом").

УБИТЕ КОНСКРИПЦІЙНОГО КОМІСАРА.

Сайсний уряд округової команди поліції у Львові доставив зі Стрия форм з оглядом, що в Бердичіві, в. Калущі убито дня 9. жовтня конскрипційного комісара Юліана Стешенського.

СТРИПЦІНА.

В стрийському повіті всі українські громади зєбрали ся від голосованя. Дня 2. жовтня прийшло військо до Стрипці, де постало кілька днів. Та мимого сего ніхто не зголошував ся до конскрипції.

Той сам відділ військо перейшов до Комарова (українського). В суботу, 8. жовтня цілий день лавлено людей і всіх замкнуто до столов. Зібраним в столоді мушкетам і жінкам заявлено, що коли добровільно не приступять до конскрипції, то військо буде стріляти. Люди відмовили. Військо виставило скоростріли. Жінки збралі дітей і поуставили їх наперед себе. Вистрілено одну серію з скоростріли в воздух. В суботу ранено комісара, одного жандарма і двоє селян. Конскрипції не переведено. Чапінського мельника збито немилосердно за те, що коло його хати міст неадекватний. Самого комісара Ант. Гуцула польський старшина: кобати бити за те, що той робив "державна принадлежність" — лишив невинного.

У ЛЬВОВІ

Статистичний уряд при вулиці Рутівського переповнений. Українці. Кожного дня приходить тут партія українців; від яких стиготять протоколи. По протоколах саджають одних до арештів, иншим накладають грошові карі.

СТРИПЦІНА.

Коли і діти почали відмовляти ся від з'їзду, в підмошну комісаром по селах прийшло військо. Люди лавлено по полі та насильно ведено до конскрипційного комісара. В селі Угольній ніхто стегали старих жінок з аліка і протестуючих, в самому біло, тигули до конскрипції. В Новіх кути комісар Воліньський на домаганя Юрка Гаврилюка, Гумениого і дружини, щоби вписав їх як українців, ждав відпису документів, що вони з України. До сіл Татарська, Холдович, Стригань, Комарова, Верган, Стрипці, Угольній, де досі не вписав ся жодне військо, прислано військо. Військо окружило села кругом, нікого з села не випускають, не дозволяють гонити худоби на пасиші ні робити на полі, стріляють до людей. В Татарську, де є всего тільки 50 господарів, кватеру 360 пікопців. Люди рішили ся на очийдухий крок і ціле село покинуло свої хати й наміри йти до Стрия зі скаргою до староства. В Стрийкові прийшло до компромісу. Комісар польський старшина згодили ся бути під напором селян на се, що під контролем мусіли дозвіря ануувати в конскрипційні діти в рубрику "приналежність" — "Східна Галичина під окупацією польських військ", а в рубрику "народність" і "розовірність" — "український" і "українська". Старство в Стрию дозволило ся про се, зараз се заборонило, а селяни в наслідок сего відмовили ся від дальшої конскрипції.

СТАНІСЛАВЦІНА.

В громадах Тереміній і Селіска біля Галича конскрипція відбувала ся при допомозі поліції з Блюдинок. В Тереміньках вписало ся около 20 родин, в тім 5 жідейських. В Селісках вписало ся около 15 родин. З сего приводу арештовані: Васильчук Василь, Юрчишин Степан і Васильчук Микола, котрим закладають підбурюванне населеня. Дня 11. жовтня приїхало до згаданих сіл около 20 поліційців і Станіславові і перевозять ревізію і дальші арештовані за вказівками громадського слуги Вагнеліча.

РАВЦІНА.

В Любичі киякий населене, не хочучи підписувати конскрипційні листи, вистікало з села. Конскрипційний комісар спровадив вісьмох жандармів і вони почали лави на людей. Заволеваних господарів Гриця Путька і його жіну побити тяжко за те, що на питання: що вони, відповіли, що Українці. Серед ординарних лайок скоченого Путька відведено до вартовні, де його били, домагаючи ся з'їзду. Його жіну присильовано підписати конскрипційні листи в сей спосіб, що двоє жандармів держали її, а третій довів її рукою по лінійці. Таким способом підписали конскрипційні листи, Гішко, Василь і Лідь Путьки, Іван Ошнікевич, Галка, Марія і Катря Путько, Петро і Лево Ружало. Двоє останніх побити жандарми до нестями.

КОЛОМІЙЦІНА.

В селі Голуб-Турі конскрипційні комісари не хотіли записувати в рубрику національності: українська, зазначаючи, що "в Галичині нема України, а є тільки Русини".

В Доброводі те саме. Селяни поклали за порядком числом одного по другім і ту під загрозою примушувати складати з'їзду. З кожної хати стягнуто для комісара по 50 мп.

ДОЛІНЦІНА.

З села Тростянка привели жандармів до Доліни около 80 людей, що не хотіли стати до конскрипції. Староста Слонський казав привести їх до села, де їх всіх записано як Польків, та заплатали кару по 300 марок, а хто

НЕ МАВ, ДІСТАВ 3 ДНІ АРЕШТУ.

До Надії прийшли жовніри зі скорострілом, обступили село і витягли з хат до запису. Кількох селян привели до запису. Кількох селян привели та заставили їх в польській гімназії різати дрова за кару.

Комісар в селі Мізуні, студент Чеховіч, шшов до голови по розум і наперед списує худобу і дріб, а потім накінь записує і селян, зазначаючи, що всі є римокатолики.

СМІХОВИЦІНА.

Ціле село Рожнів відмовило ся від спису. Місцевий комісар Кука зажадав військової помічі. Поміч прийшла. Около 80 коней з'їде останки пшів і зерна для худоби. Коні по колі бродять в збіжж. Всіх просили і скерували у команду, не помагати. Самі жовніри відлають курі, качки та що лише з дробу захватять. Зовсім невинно тяжко побити жовніри Андрія Стефанюка, Матеючука та його сина, буди то за те, що намовляли населене відтяти ся від спису. Андрій Крутовіч дістав по двайдні 25 буюк за те, що відпрошував ся не робити його шкоди, і то так по варварськи, що кусні меса висять. Чапінського мельника збито немилосердно за те, що коло його хати міст неадекватний. Самого комісара Ант. Гуцула польський старшина: кобати бити за те, що той робив "державна принадлежність" — лишив невинного.

ЗБОРІВЦІНА.

В Поморних і Нестюках конскрипційний комісар ходив по хатах і питав у селян тільки о ім'я і назвище, вік, скільки полів і худоби. Шо робив з дальшими рубриками, не відомо. Люди неспокійні, що їм пописували за Польків. Місцеві інтелігенції не платили про ніщо. За насильний опір проти конскрипції до села Болосівки спроваджено відділ калері. Мешканці утікають з домів. В селі жандармерія арештувала Петра Чепіля, вийшового сина.

БЕРЕЖАНЦІНА.

В Городищі арештовано пароху Петриковича з кількома селянами за те, що вони відмовили ся вписувати конскрипційні аркуші після приказу комісара. Селя Платиче, Бишкі, Конох, Жуків, Крипе, Поксуків і Рибники держали ся від конскрипції. До поміч пішло військо зі скорострілами.

ЛЬВІВЦІНА.

Комісар в селі Бердичів, учителька Шенеріва, вписує конскрипційні аркуші тільки по польськи, заявляючи: "Albo piszemy po polsky, albo nie piszemy".

В селі Тонішеві учителька Малік перерив сам конскрипцію, не поволившись людям, для яких цілий і як їх списує.

В Селіші Мазур Сідур перерив сам способом спису населене.

РОГАТИНЦІНА.

Дня 7. жовтня в Рогатині жандарми побити Кулик Теклю, Федина Василя, решта 24 годинним арештом привезено до підпису конскрипційного аркуша, а саме: Біленький Лев, Велітовий Василь, Панківський Василь, Демчишин Катерина, Івасевич Теодор, Собко Юстина.

В Бабухові дня 7. жовтня відділ 6. п. уланів з Бережан, до 60 людей, почав перепис. Забрали дві фіри добра і відведено до Бережан. У Івана Кордеса жовніри забрали штани, вартості 10,000 марок; у Марії Скревач масла і яйця; у Василя Бізюка розбили колоду і забрали харчеві артикули; у Івана Забігача забрали жито; у Миколи Маслійчука розбили комору і забрали горох і харчі; у Марії Сас розбили комору і взяли діжку сира, у жини Івана Саса, що лежала хоро, розбили комору і забрали 50 кг. мукі, масла і сир; у Теклі Сибак розбили комору; у Михайла Драгана розбили комору і забрали горох, кукурду, мукі; Ірину Кішеню побити тазу, що вона покривалена, перед дальшими знущаннями втікла через вікно; у неї забрали одіж і збіжж; у Степана Наконечного розбили колоду; 10. жовтня напали вночі на володарю Марію Троянську, вона сховалась, а жовніри забрали 50 кг. гороху, масла і сир.

В Вербілках комитанди віділали уланів, після конференції з конскрипційним комісарем, звернувшись до військовими словами: "Czego stoicie?" На се гасло розбігли ся жовніри по селі. Комитандою сего відділу був підкомісар рогатинської жандармерії Глінь. Він то мав з конскрипційною комісаркою учителькою Мілер оттакі цікаві розмови: "Чи ануувати ся?" На се комісарка відповіла, що ні. "То треба обійти будинок по дві три мори поля, а богатим дукор". На се відповіла йому комісарка: "Все те я роблю, але кабини не хочуть ануувати ся". У Івана Харшич в його неспокійності забрали овес і харчі. У Тарасі Білоусі розбили скриню і забрали нові черевки, золоті і срібні астрійські монети.

В селі Підгороді ходили улані 5 годин по домах; вони застали в хатах переважаю жіноцтво. Стру 63-літню Гілюшку Когут, що лежала хора в ліжку, побити та копати ногами за те, що словами протестувала проти грібів. Незуга її в наслідок побой погіршила ся так, що її відвели до лікарня в Рогатині. Діточку Марусю Кун витрутили з її хати і побити, а зі скрині забрали 10,000 марок. У Михайла Сісика забрали все біле, 200 бг. яблук і 100 кг. шиниці та інші річн вартості яких 100,000 марок; би-

ли злову Лопатюка та Жидівку Фриду Азатян за те, що не давали грабити хатнірості та срібників. Азбука Ротен тигали за бороду та казали чистити коні.

В Рогатині староста Фраковскі відмовив директору "Народної Торговлі" Дукевичови придати нафти, соли і цукру, мотивуючи се тим, що люди не вписували ся.

ЯРОСЛАВЦІНА.

Мешканці села Коренів вже тижень нечують по більшій частині по полях, бо по селі навіть ноцями ходять жандармерія з комісарами.

Село Согорів відмовило ся взяти участь в переписі. Комісари грозять прислати військо. Селяни посилають конскрипційних комісарів до метричних книг, якщо їм є спис людей ходити, а самі ніяких підписів не дають. Жандарми силою і насильно заставляють, кого зловлять, записувати ся.

Від хати до хати ходить по селі Ришків волі місцевий конскрипційний комісар, учитель, з польським академіком і жандармами і силою пристає на давати підписи на аркушах, на яких без чинієбезд згоди самі пишуть люди. Польками, а в найліпшому разі "Русинами". На питання селян, на що списують, жандарми відповіли: "Тобі злого до того-зас, нажуть писати, то й пиши так, як кажуть".

СОКАЛІЦІНА.

Приневолени до конскрипції, йдучи до запису замість чоловіків, заявляють, що писати не вміють. В кожному селі по 8 жандармів. Війта з Бендого побито до крові за те, що коноч домагав ся записати його Українцем. Леся Шульгана з Христинополя арештовано, а при ревізії забрано йому 2,000 марок. Спровоковано його до староства в Сокалі, потому до арешту. Всіх інтелігентів, що відмовили підпису, закидають староство до підпису під загрозою 3 дні арешту. Переведено дня 12. жовтня ревізію у д-ра Семенчука в Ситяжеві, у директора "Кредитового Товариства" Мазура в Сокалі і урядника того товариства Кока.

Арештовано священників: Ковальського з Банава, Голія з Осерава, Кашубинського з Угрюнова, Тренешника з Хоробого і Давидовича з Тартакова.

БОБРЕЧІНА.

В доповідню вісток про конскрипцію в бобрешку повіті доносить, що в селі Підгороді, жандармерія змушувала людей різними погрозами до підпису, а на випадок опору казала приготувати підводи для арештованих. Дня 7. жовтня явив ся в селі жандарми з Миколаєвом і арештали поставити варту з самих громадських радних при шкільному будинку, де урядувал комісар.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

До Буська прибув урядник із староства в Каміні Струмиловій, уружений в револьвер. Коли входив до хати, клас револьвер на стіл, ставив кілька питань і казав підписувати ся. Коли його питано, чому не дозволяє вивозити рубрик про національність і мову особисто відповідал: "Се вивозити пізніше в жандармерії".

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам аркуш підписував.

ЖОВКІВЦІНА.

В Кузикові питав ся комісар тільки про ім'я, назвище і вік. Решту, що написав, читав тихо, казав тримати у лівцях, а потому сам арку